

Vec C-209/03

The Queen, na žiadosť: Dany Bidar
proti
London Borough of Ealing a Secretary of State
for Education and Skills

[návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný High Court of Justice
(England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court)]

„Občianstvo Únie — Články 12 ES a 18 ES — Podpora poskytovaná študentom vo
forme dotovanej pôžičky — Ustanovenie obmedzujúce poskytnutie takejto pôžičky
študentom usadeným na vnútroštátnom území“

Návrhy prednesené 11. novembra 2004 — generálny advokát L. A. Geelhoed I - 2122

Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 15. marca 2005 I - 2151

Abstrakt rozsudku

1. *Zmluva ES — Pôsobnosť na účely zákazu akejkoľvek diskriminácie založenej na štátnej príslušnosti — Podpora poskytovaná študentom na pokrytie ich životných nákladov —*

Zahrnutie — Vnútroštátna právna úprava vyhradzujúca poskytnutie takejto podpory študentom usadeným na vnútroštátnom území — Nemožnosť pre študentov, štátnych príslušníkov iných členských štátov, byť považovaný za usadených — Nepripustnosť (Článok 12 ES)

2. *Prejudiciálne otázky — Výklad — Časová účinnosť rozsudkov o výklade — Retroaktívny účinok — Obmedzenie Súdnym dvorom — Podmienky — Význam finančných dôsledkov rozsudku pre dotknutý členský štát — Nerozhodujúce kritérium (Článok 234 ES)*

1. Podpora, či už vo forme dotovaných pôžičiek alebo štipendií, poskytnutá študentom, ktorí sa legálne zdržujú v hostiteľskom členskom štáte, na pokrytie ich životných nákladov patrí do rozsahu pôsobnosti Zmluvy na účely zákazu diskriminácie upravenej v článku 12 prvom odseku ES.

Je celkom legitímne, že členský štát poskytne takúto podporu iba študentom, ktorí preukážu istý stupeň integrácie do spoločnosti tohto členského štátu. Tento členský štát by však nemal od dotknutých študentov požadovať, aby mali spojenie s jeho trhom práce. Naproti tomu za istý stupeň integrácie možno považovať, ak sa predmetný študent počas istej doby zdržiaval v hostiteľskom členskom štáte.

Toto ustanovenie sa má vykladať v tom zmysle, že mu odporuje vnútroštátna právna úprava, ktorá priznáva študentom právo na takúto podporu, len keď sa usadili v hostiteľskom členskom štáte, vylučujúc tak, že by štátny príslušník iného členského štátu mohol získať ako študent štatút usadenej osoby, aj keď sa tam tento štátny príslušník zdržiava legálne a uskutočnil podstatnú časť stredoškolského štúdia v hostiteľskom členskom štáte a má tak reálne spojenie so spoločnosťou tohto štátu.

Uvedená právna úprava však tým, že vylučuje akúkoľvek možnosť pre štátneho príslušníka iného členského štátu získať ako študent štatút usadenej osoby, znemožňuje takémuto štátnemu príslušníkovi, bez ohľadu na to, aký je jeho stupeň reálnej integrácie, mať právo na podporu a vytvára tak prekážku tomu, aby mohol pokračovať v štúdiu za rovnakých podmienok ako študent,

ktorý je štátnym príslušníkom tohto členského štátu a ktorý je v rovnakej situácii.

(pozri body 48, 57 — 59, 61 — 63,
body 1, 2 výroku)

2. Výklad ustanovenia práva Spoločenstva, ktorý podáva Súdny dvor, sa obmedzuje na objasnenie a upresnenie jeho významu a dosahu, ako ho treba chápať a uplatňovať od nadobudnutia jeho účinnosti. Z toho vyplýva, že takto vykladané ustanovenie môže a má byť uplatňované súdom, a to aj na právne vzťahy, ktoré vznikli pred vydaním rozsudku týkajúceho sa žiadostí o výklad, ak

sú inak splnené podmienky, ktoré umožňujú predložiť príslušnému súdu spor týkajúci sa uplatňovania tohto ustanovenia. Len výnimočne môže Súdny dvor pri uplatňovaní všeobecnej zásady právnej istoty zahrnúť v právnom poriadku Spoločenstva byť vedený k tomu, aby obmedzil možnosť všetkých oprávnených osôb odvolávať sa na ustanovenie, ktoré vyložil, s cieľom spochybniť právne vzťahy vzniknuté v dobrej viere. Finančné dôsledky, ktoré by mohli vyplývať pre členský štát z rozsudku vyneseného v prejudiciálnom konaní, neodôvodňujú samé osebe časové obmedzenie účinkov tohto rozsudku.

(pozri body 66 — 68, bod 3 výroku)